

בן יהודה
P E R I S C O P E
גלריה לעיצוב עכשווי
CONTEMPORARY DESIGN GALLERY

לידיה זבדצקי

כתישה ושחיקה, עבודות בחימר

גלריה פריסקופ לעיצוב עכשווי, תל אביב

מרץ – אפריל 1999

"פריסקופ" גלריה לעיצוב עכשווי אירחה את לידיה זבדצקי בתערוכה "כתישה ושחיקה" שהתקיימה בחודש מרץ-אפריל 1999.

הגלריה נפתחה לפני כשלוש שנים, לתת במה למעצבים להציג את עבודותיהם, ופעילותה מתמקדת בהקמת תערוכות מתחלפות באוצרות מקצועית. עיצוב בישראל עדיין בתהליכי התהוות. העבודות המרתקות יותר מתרחשות בקו התפר הדינאמי שבין עיצוב לאמנות, ומשקפות את הפלוראליזם האתני הרוחני המקומי. המעצבים בחימר נהנים משני העולמות – אמנות ועיצוב. גמישותו של החומר מאפשרת להם לנוע בחופשיות מקטגוריה לקטגוריה, ולהפיק את המיטב משני העולמות.

החימר הוא ממלכתה ומלאכתה של לידיה זבדצקי. וירטואוזיות, רגישות, מסירות וחכמת חיים, משולבים בידע טכני ושנות הוראה רבות, מצמיחים אובייקטים-פסלים מפתיעים ברענונותם. התחביר התוכני והצורני נדלה ממקורות שונים – קטעים ושברים הטמונים בזכרון הקולקטיבי התרבותי. הפסלים שלה מתחילים גלגולם באסוציאציות לכלים הבסיסיים ביותר של האדם מתרבויות עתיקות – מן המזרח הרחוק ועד למזרח הקרוב. המכתש והעלי, כלים לנשיאת מים, כף שתיה מיפאן, חניתות – ספק כלי נשק ספק כלי עבודה, מוטות להרמה ולדחיפה, שברי חרסים – פרגמנטים שניתן למצאם באתרים ארכיאולוגיים.

לידיה מרכיבה אתר ארכיאולוגי אישי מחלקי כלים שעברו טרנספורמציה מן השימושי למושגי. הפראגמנט הבודד עולה למרכז הגיממה וזוכה למלוא תשומת הלב. לאחר שעבר

פ ר י ס ק ו פ

P E R I S C O P E

גלריה לעיצוב עכשווי

CONTEMPORARY DESIGN GALLERY

תהליך עישון בטמפרטורות נמוכות מאד, ושהה בתנור כפרי, פרימיטיבי, שפוטם בקש ובשמן, התכסה בפטינה של ברק אטום, המקנה לו תחושת יושן ועתיקות.

בהשראת הטבע מופקים דימויים פלוראליים עזי צבע בעלי חיות ודמיון, פירות עסיסיים בניחוח טרופי ואקזוטי שזורים בתוך האובייקטים המונוכרומיים.

הדימויים האורגאניים מלוים את יצירותיה זה זמן רב, והם בבחינת קונטראפונקט מוזיקלי, קליל והומוריסטי לאובייקטים הרציניים, הכבדים יותר.

זבדצקי מביאה לידי ביטוי את מגוון צדדיה – הרצינות, ההתמדה, הכבוד העמוק שהיא חשה כלפי הארכיאולוגיה המחברת אותה עם ערש הציויליזציה – עם העבר, וקורטוב של משובה שבאה לידי ביטוי בנקודות הצבע והזהרות של הדימויים מן הטבע, המעניקים לפיסול נגיעות של דקורטיביות איכותית.

עקבות מן הטבע נשארים לעתים במוטות – ענפי עצים שלידה משלבת בעבודות. דו-שיח אמנותי מתקיים בין האורגאני למלאכותי, ומעורר בצופה סקרנות לגבי פענוח הרכבם של החומרים מהם הם עשויים.

העבודות מנוקבות במדגם חוזר של חורים. החורים הם בבחינת המצאה סגנונית, רומזים על היות המסה חלולה, דימוי החור הפך לחוט מקשר בין העבודות ובו זמנית קבל תפקיד פונקציונאלי – כמחזיק את המוטות השונים.

לידיה מנצלת את תענועי העין להגברת ענין, וגירוי דמיונו של הצופה, הן בקשר לחמרים והן בקשר יחסי מסה-חלל.

האובייקטים של לידיה מתחברים רבדים ארכיאולוגיים מקומיים, מזרח-תיכוניים עם תשתית אירופאית אישית; טכניקות חדשות מתוזמרות עם ישנות, האורגאני משתרג בדומם, צורות חלקות נפגשות במחוספסות, האירוטיות הרכה-העסיסית של הפירות הבשלים, הנשיים, נקטמת בחודי החניתות הזכריים.

הסינתזה המתקבלת מגשרת בין תרבויות. הכלי הפונקציונאלי, השבטי, הקמאי, כחומר ביד היוצר, הפך לפסל המשדר קולות מן העבר מוטבע בחותם אסתטיקה בת זמננו.

שרי פארן

גלריה לעיצוב עכשווי, תל אביב